

Tányér - A gyermek Jézust szoptató Mária alakjával

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	21885 
Gyár / műhely:	stomfai fajanszmanufaktúra
Készítés ideje:	18. SZÁZAD 2. FELE
Készítés helye:	Stomfa
Jelzés:	alján barnával: ST egybekapcsolt monogram
Anyag:	fajansz
Technika:	fehér ónmázzal fedett; formába préselt; színesen festett
Méretetek:	magasság: 3,2 cm átmérő: 23,5 cm

Enyhén felhajló peremű tányér, fehér alapon színes mázakkal festve. Hullámos szélének vonalát feketével kontúrozott zöld szalagdísz követi. Az ívelt vonalban – volutaszerűen – visszahajló szalagvégek találkozásánál sárga fésűkagyló motívumok, valamint a tányér öble felé mutatva hármás zöld levélkékből végződő mangánlila virágok helyezkednek el. A hatszor ismétlődő motívumsor közeit stilizált leveles-virágos ágak töltik ki. A tányér öblében díszes trónuson ülve a kisdéd Jézust szoptató Szűzanya alakja jelenik meg. Mária sugárkoszorúval övezett fejétől balra két szárnyas angyalfej szemléli a felhők közül a meghitt jelenetet. A kék fátylat és bíbor köpenyt viselő Szűz Mária díszes párnának dőlve, egyik keblét szabaddá téve táplálja zöld lepellel betakart, fehér pólyában fekvő gyermekét. A trónus lábazatán S MARIA felirat olvasható. Balra díszes barokk kerettel körülvett négyívű kartusban talpas kereszt alatt IHS Krisztus-monogram. A tónus két oldalán stilizált virágos-leveles ágak egészítik ki a kompozíciót.

A műtárgyon a Mária gyermekével ábrázolások jellegzetes típusa látható: az ún. Madonna lactans latin elnevezéssel jelölt ikonográfiai típus (magyarul: szoptató Madonna). Ez az ábrázolásmód az Istenanya (Mater Dei) és a Jézus személyében emberré lett Isten emberi természetét hangsúlyozza.

A fajansztányér Stomfán, a történelmi Magyarország területén készült. A település közelében két búcsújáró hely is fekszik: Máriavölgy és Sasvár. Csodatévő kegyszobraiknak köszönhetően a testi bajaik enyhülését váró, gyógyulásban reménykedő zarándokok tömegei keresték fel e kegyhelyeket. Stomfán – a helyi igényekhez alkalmazkodva – az asztali készletek és a használati funkcióval bíró tárgyak mellett nagy számban készültek a kegyhelyek kultuszához kapcsolódó szenteltvíztartók, szentképek, szentek képével díszített kegytárgyak. E tárgyak sorába illeszkedik az Iparművészeti Múzeum gyűjteményének ez a darabja.

